Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0521U100936

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 26-04-2021

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Козак Катерина Богданівна
2. Козак Катерина Богданівна

Кваліфікація: к.е.н., 08.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор наук

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 08.00.03

Назва наукової спеціальності: Економіка та управління національним господарством

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 25-03-2021

Спеціальність за освітою: Економіка підприємств

Місце роботи здобувача: Одеська національна академія харчових технологій

Код за ЄДРПОУ: 02071062

Місцезнаходження: вул. Канатна, буд. 112, м. Одеса, Одеська обл., 65039, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 55.859.01

Повне найменування юридичної особи: Сумський національний аграрний університет

Код за ЄДРПОУ: 04718013

Місцезнаходження: вул. Герасима Кондратьєва, буд. 160, м. Суми, Сумський р-н., Сумська обл., 40021, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Одеська національна академія харчових технологій

Код за ЄДРПОУ: 02071062

Місцезнаходження: вул. Канатна, буд. 112, м. Одеса, Одеська обл., 65039, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 06.71.07

Тема дисертації:

1. Адаптивні механізми управління в системі сталого економічного розвитку агропромислового виробництва

2. Adaptive management mechanisms in the system of sustainable economic development of agro-industrial production

Реферат/анотація:

1. Удосконалено зміст поняття сталого економічного розвитку, під яким пропонується розуміти зміну вектору економічного розвитку на основі парадигмальних змін філософії господарювання, сутнісним наповненням якого виступає трансформація принципу раціональності, доповнення його неекономічними (соціальними та екологічними) складовими як підґрунтя формування мотиваційного механізму дій господарюючих суб'єктів, а також управлінської підсистеми на мікро-, макро- і наднаціональному рівнях. Визначено ядро сталого розвитку. Доведено, що суттєві зв'язки між елементами структури сталого економічного розвитку визначаються трьома законами інституційної архітектоніки: законом рівноваги, законом усереднення (золотої середини), законом структурування (золотого перерізу). Встановлено, що побудова економіки за законом золотого перерізу надає їй найбільшого динамізму із максимально економним режимом функціонування. Визначені ключові тенденції структурних трансформацій глобальної

економічної системи. Доведено, що сформована структура постіндустріальної економіки не відповідає принципам сталого розвитку. Виділено необхідні умови імплементації парадигми сталого розвитку в економіку України, що реалізуються в сфері реформування інституційної матриці шляхом забезпечення наступних концептуальних зрушень: формування ефективних інститутів специфікації прав власності, зменшення питомої ваги екстрактивних інститутів шліхом розриву механізму формування рентної мотивації, підвищення ефективності трансплантації інститутів на основі блокування їх дисфункцій, ефективна реалізація потенцій держави у забезпеченні балансу інтересів економічних суб'єктів. З використанням програмного продукту TextAnalyst виділено мережу основних (найбільш значущих) понять, що визначають сутність категорії «адап-тація». Уточнено значення адаптації в соціально-економічному середовищі як процесу пристосування внутрішніх властивостей підприємства до вимог динаміч-ного зовнішнього середовища на основі використання організаційно-економічних і соціальних регуляторів з метою забезпечення стійкості функціонування в довгостроковій перспективі. Доведено, що внутрішня система адаптаційного механізму структурується виділенням таких елементів як: адаптивний потенціал, адаптаційні можливості, зовнішні сили, елементи адаптації, вектор адаптації, адаптаційний процес, точки біфуркації, атрактори. Визначено роль людського капіталу в забезпеченні сталого економічного розвитку агропромислового виробництва. Обґрунтовано методологічні засади ідентифікації об'єктних сфер застосування адаптивних механізмів управління агропромисловим розвитком, в основі яких лежить декомпозиція об'єкту управління. Здійснено оцінку стану та динаміки аграрного виробництва в Україні: макроекономічних показників, показників динаміки зовнішньої торгівлі України агропродукцією. Виділено фактор потенційної небезпеки залежності національного експорту від обмеженої кількості товарних позицій сировинного спрямування (зернових культур, кукурудзи, олійних культур). Здійснено групування регіонів за двома показниками: динамікою зростання та часткою в загальному обсязі виробництва агропромислової продукції, надано їх якісну характеристику. Визначено, що розвиток агропромислового сектору в рамках стратегії переважання факторів екстенсивного характеру, домінування економічних детермінант функціонування відбився у нехтуванні екологічними параметрами, що демонструє відставання інтегрального показника екологічного блоку від національного рівня в 2019 р. більше ніж в 2 рази. Розроблено модель оцінювання рівня сталості економічного розвитку, яка об'єднує 4 аспекти оцінювання: економічний, соціальний, екологічний та інфраструктурних блоки, значення яких розраховано за множиною кількісних чинників відносно національної економіки в цілому та агропромислового комплексу зокрема.

2. The content of the concept of sustainable economic development has been improved, which is proposed to mean the change of the vector of economic development on the basis of paradigmatic changes in the philosophy of management, the essential content of which is the transformation of the principle of rationality, supplementing it with non-economic (social and environmental) components as a basis for the formation of a motivational mechanism of action of economic entities, as well as the management subsystem at the micro, macro and supranational levels. The core of sustainable development is determined. It is proved that the essential connections between the elements of the structure of sustainable economic development are determined by three laws of institutional architecture: the law of equilibrium, the law of averaging (golden mean), the law of structuring (golden section). It is established that the construction of the economy according to the law of the golden section gives it the greatest dynamism with the most economical mode of operation. The key trends of structural transformations of the global economic system are identified. It is proved that the current structure of the post-industrial economy does not meet the principles of sustainable development. The necessary conditions for the implementation of the paradigm of sustainable development in the economy of Ukraine are highlighted, realized in reforming the institutional matrix by providing these conceptual changes: formation of effective institutions for the specification of property rights, reducing the share of extractive institutions by breaking the mechanism of formation of rent motivation, increasing the efficiency of transplantation of institutions on the basis of blocking their dysfunctions, effective realization of the state's potential in ensuring the balance of interests of economic entities. The network of basic (most significant) concepts that define the essence of the category "adaptation" is identified using the software product TextAnalyst. The importance of adaptation in the socio-economic

environment is specified as a process of readjustment the internal properties of the enterprise to the requirements of a dynamic environment based on the use of organizational, economic and social regulators in order to ensure sustainable operation in the long run. It is proved that the internal system of the adaptation mechanism is structured by the selection of such elements as: adaptive potential, adaptive capabilities, external forces, elements of adaptation, adaptation vector, adaptation process, bifurcation points, attractors. The role of human capital in ensuring sustainable economic development of agro-industrial production is determined. The methodological bases of identification of object spheres of adaptive mechanisms application of management of agro-industrial development are substantiated, which are based on decomposition of object of management. An assessment of the state and dynamics of agricultural production in Ukraine is carried out: macroeconomic indicators, indicators of the dynamics of Ukraine's foreign trade in agricultural products. The factor of potential danger of dependence of national exports on a limited number of commodity items of raw materials (cereals, corn, oilseeds) is highlighted. The regions are grouped according to two indicators: growth dynamics and share in the total volume of agro-industrial production, their qualitative characteristics are given. It is determined that the development of the agro-industrial sector within the strategy of predominance of extensive factors, the dominance of economic determinants of functioning was reflected in the neglect of environmental parameters, which shows the lag of the integrated environmental block from the national level in 2019 more than 2 times. A model for estimating the level of sustainability of economic development has been developed, which combines 4 aspects of evaluation: economic, social, environmental and infrastructural blocks, the values of which are calculated by many quantitative factors in relation to the national economy in general and agro-industrial complex in particular.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Іванченкова Лариса Володимирівна
2. Ivanchenkova Larysa Volodymyrivna

Кваліфікація: д. е. н., 08.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Іванченкова Лариса Володимирівна

2. Ivanchenkova Larysa Volodymyrivna

Кваліфікація: доктор економічних наук, 08.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Касьяненко Володимир Олексійович

2. Kasyanenko Volodymyr

Кваліфікація: д.е.н., 08.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Лупенко Юрій Олексійович

2. Lupenko Yurii Oleksiiovych

Кваліфікація: доктор економічних наук, 08.07.02

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Зайцев Юрій Олександрович

2. Zaitsev Yuriy

Кваліфікація: д.е.н., 08.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради Данько Юрій Іванович

Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні Данько Юрій Іванович

Відповідальний за підготовку облікових документів

Реєстратор

Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності

Юрченко Т.А.